

CUPRINS

Date generale privind entitatea „AUTO BASE” S.R.L.	3
1. Organizarea contabilității în cadrul entității.....	3
2. Contabilitatea imobilizărilor necorporale.....	7
3. Contabilitatea imobilizărilor corporale	9
4. Contabilitatea arende (leasing-ului)	12
5. Contabilitatea stocurilor de mărfuri și materiale.....	13
6. Contabilitatea creanțelor	19
7. Contabilitatea investițiilor	23
8. Contabilitatea numerarului.....	24
9. Contabilitatea numerarului în casierie.....	24
10. Contabilitatea numerarului în contul curent.....	25
11. Contabilitatea capitalului propriu.....	27
12. Contabilitatea datoriilor.....	30
13. Contabilitatea veniturilor.....	36
14. Contabilitatea costurilor și cheltuielilor	37
Concluzii și recomandări.....	40
BIBLIOGRAFIE	41
ANEXE	42

Date generale privind entitatea „AUTO BASE” S.R.L.

„AUTO BASE” S.R.L. a fost înregistrată ca persoana juridică pe data de 28 februarie 2017 (anexa 1), având adresa juridică: mun. Chișinău, str. Nicolae H. Costin ¼, ap. 34. Societatea își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare și Statutul, înregistrat de Camera Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Principalele tipuri de activități desfășurate de societate sunt (anexa 2):

1. Întreținerea și repararea autovehiculelor;
2. Comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule;
3. Comerț eu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule;
4. Activități de închiriere și leasing de autoturisme și autovehicule rutiere ușoare;
5. Activități de închiriere și leasing de autovehicule rutiere grele;
6. Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone);
7. Comerț cu alte autovehicule;
8. Activități de servicii anexe pentru transporturi terestre.

La entitatea analizată organul de conducere este administratorul în persoana d-lui Badan Igor, care este în drept să soluționeze toate problemele societății în conformitate cu legislația în vigoare.

Societatea dispune de independență economică, financiară și organizațională, bilanț autonom, cont bancar în valută națională, are ștampilă în care se conțin denumirea și imaginea emblemei societății. La moment capitalul social este compus din depuneri de numerar în sumă de 5400 lei moldovenești.

1. Organizarea contabilității în cadrul entității

În condițiile economiei de piață, contabilitatea este chemată să asigure cu informație obiectivă și veridică, conținută în situațiile financiare ale entităților, toate categoriile de utilizatori, cum sunt proprietarii și angajații entităților, serviciul fiscal și alte organe de stat. Responsabilitatea pentru organizarea și ținerea contabilității o poartă „AUTO BASE” S.R.L., care creează condițiile necesare pentru organizarea corectă a contabilității, întocmirea și prezentarea oportună a situațiilor, asigură îndeplinirea riguroasă de către toate subdiviziunile și serviciile cu profit contabil a cerințelor contabilului-șef privind întocmirea documentelor și prezentarea informației necesare pentru ținerea evidenței și completarea situațiilor financiare.

Evidența contabilă la „AUTO BASE” S.R.L. este ținută de contabilitate, care constituie o

subdiviziune structurală autonomă a entității.

Contabilul-șef asigură controlul și reflectarea în conturile contabile a tuturor operațiunilor economice efectuate, prezentarea informației operative și întocmirea situațiilor financiare în termenele stabilite, poartă răspunderea pentru respectarea principiilor metodologice de organizare a contabilității.

Contabilul-șef, de comun acord cu conducătorul „AUTO BASE” S.R.L., semnează acte, care servesc drept temei pentru primirea și predarea valorilor în mărfuri și materiale, numerarului, precum și privind datoriile de decontare, creditare și financiare.

Contabilului-șef i se interzice să primească spre executare documente privind operațiile, care contrazic actelor normative și încalcă disciplina contractuală și financiară.

Situațiile financiare ale „AUTO BASE” S.R.L., cu excepția *Situațiilor fluxurilor de numerar*, se întocmesc în baza metodei specializării exercițiilor.

Baza informativă, normele, principiile, standardele de contabilitate utilizate în cadrul firmei sunt următoarele:

1) Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. În: *Monitorul Oficial* nr.1-6/22 din 05.01.2018;

2) Planul general de conturi contabile intrat în vigoare de la 01.01.2014, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor, nr.119 din 06.08.2013. În: *Monitorul Oficial* 177-181/1225, 16.08.2013;

3) Standardele Naționale de Contabilitate intrate în vigoare de la 01.01.2014 aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor Nr. 118 din 06.08.2013. În: *Monitorul Oficial* Nr. 177-181, art. Nr: 1224 din 16.08.2013;

4) Codul fiscal;

5) Alte acte legislative și normative, ținându-se cont de modificările și completările ulterioare;

6) Instrucțiuni metodologice, regulamente interne ale unității economice și Reguli stabilite de entitate;

Metodele alese pentru organizarea contabilității sunt reflectate în politicile contabile a „AUTO BASE” S.R.L. care este aprobată anual în baza ordinului emis, astfel pentru anul 2020 aceasta a fost aprobată în baza ordinului nr. 1C din 02.01.2020 (anexa 3). Iată care sunt principalele elemente descrise în documentul menționat:

Imobilizări necorporale

În componența imobilizărilor necorporale ale entității intră obiecte de evidență a căror nomenclator este stabilit de directorul entității. Imobilizări necorporale se reflectă în

contabilitatea curentă și bilanțul contabil la valoarea de intrare. Amortizarea imobilizărilor necorporale se calculează prin metoda liniară, ținând cont de duratele de utilizare a acestora.

Imobilizări corporale

În componența imobilizărilor corporale sunt incluse obiecte cu valoarea unitară de peste 6 000 lei și durata de funcționare utilă mai mare de un an. Mijloace fixe se reflectă în bilanț la valoarea de intrare. Amortizarea mijloacelor fixe se determină, pornind de la durata de serviciu util al acestora și valoarea uzurabilă prin metoda liniară. Valoarea uzurabilă a obiectelor de mijloace fixe se determină ca diferența dintre valoarea de intrare și rămasă a acestuia. Valoarea rămasă a mijloacelor fixe se calculează pentru fiecare obiect în momentul dării în folosință a acestuia, luând ca baza de calcul procentul stabilit de entitate în raport cu valoarea de intrare a obiectelor.

Stocurile de mărfuri și materiale

Stocurile de mărfuri și materiale cuprind materialele, obiectele de mică valoare și scurtă durată, producția în curs de execuție, mărfurile. Stocurile de mărfuri și materiale se reflectă la valoarea de intrare.

Obiecte de mică valoare și scurtă durată

Obiecte de mică valoare și scurtă durată sunt activele care au o valoare nu mai mare de 6000 lei sau au o durată de exploatare nu mai mare de un an, indiferent de valoarea acestora. Obiectele de mică valoare și scurtă durată sunt reflectate în bilanț la suma valorii de achiziție a obiectelor aflate la depozit și valoarea rămasă a obiectelor aflate în exploatare. Obiectele de mică valoare și scurtă durată, valoarea unitară a cărora nu depășește 1/6 din plafonul stabilit de legislație, se decontează la costuri/cheltuieli curente, active imobilizate etc. prin calcularea uzurii în mărime de 100% din valoarea obiectelor diminuată cu valoarea reziduală la transmiterea acestora în exploatare.

Creanțe

Creanțele cuprind datoriile altor entități și persoane fizice față de „AUTO BASE” S.R.L. aferente facturilor comerciale, avansurilor, decontărilor cu bugetul, decontărilor cu personalul, etc. Creanțele se contabilizează și se reflectă în bilanț la valoarea lor nominală.

Cheltuieli anticipate

La entitatea „AUTO BASE” S.R.L. cheltuieli anticipate sunt reflectate în evidență și bilanț în posturi distincte și se trec cheltuieli în măsura survenirii perioadei la care acestea se referă. Ele cuprind: valoare formularelor cu regim special, abonamentul anual la reviste economice și literatură tehnică periodică.

Capital propriu

Capital propriu cuprinde Capitalul social și suplimentar, rezervele, profitul (pierderea) nerepartizat al perioadelor de gestiune curentă și precedente și capitalul secundar. Capitalul social este stabilit prin statutul „AUTO BASE” S.R.L. în mărime de 5400 lei și nu se modifică până la primirea unor noi fondatori și introducerea schimbărilor respective în statut.

Datorii

În componența datoriilor sunt incluse datoriile aferente facturilor comerciale, bugetului, personalului, rezerve pentru plăți și cheltuieli preliminare și altor creditori.

Conversia valutei străine

Valoarea activelor și datoriilor în valută străină se convertește în valută națională la cursul de schimb existent la finele perioadei de gestiune, cu excepția valorii mijloacelor circulante materiale, cheltuieli achitate în prealabil și a mijloacelor fixe, care se recalculează la cursul valutar la data indicată în documentele primare sau în declarația vamală pentru marfă.

Venituri și Cheltuieli

Veniturile și cheltuielile se constată și se reflectă în rapoartele financiare conform metodei specializării exercițiilor în perioada de gestiune în care s-au produs, indiferent de momentul primirii sau plății efective a mijloacelor bănești.

Veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare sunt reflectate în raportul privind rezultatele financiare separat pe tipuri de activități: operațională, de investiții și financiară și pe evenimente excepționale.

Profitul (pierderea) net se repartizează și se utilizează conform deciziei adunării generale a fondatorilor.

Impozitul pe venit

Impozitul pe venit se determină și se plătește în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova. Forma de impozitare este conform regimului de impozitare aplicat în modul general stabilit, art. 15 p. (b), Codul Fiscal al R. Moldova, cota pentru anul 2020 fiind de 12 procente.

Darea de seamă privind practica de producere la „AUTO BASE” S.R.L. are o structură combinată, descriindu-se aspecte teoretice generale la fiecare compartiment al contabilității și exemple concrete care au avut loc la entitate pentru perioada studiată (anul 2020).

2. Contabilitatea imobilizărilor necorporale

Imobilizările necorporale - active care nu îmbrăca forma materială, controlate de entitate și utilizate mai mult de un an în activitatea de producție, comercială și alte activități, precum și în scopuri administrative sau destinate predării în folosință (chirie) persoanelor juridice și fizice. În componența acestora intră: drepturi de autor, brevetele, goodwillul (fondul comercial), licențele, emblemele comerciale și mărcile de deservire, know-how-urile, programele informatice, desenele și mostrele industriale

Imobilizările necorporale se constată ca activ și se contabilizează:

a) când exista o certitudine întemeiată că entitatea va obține avantaj economic (profit) ca urmare a utilizării activului;

b) când valoarea activului poate fi estimată cu un grad înalt de certitudine.

În cazul cumpărării imobilizărilor necorporale se estimează la valoarea de intrare care însumează prețul, impozitele, taxele nerecuperabile prevăzute de legislație, cheltuielile directe privind dobândirea drepturilor patrimoniale la imobilizările necorporale și pregătirea acestora pentru utilizarea conform destinației, protecția juridică a activelor în vigoare, achitarea serviciilor de evaluare a imobilizărilor necorporale procurate. Rabaturile comerciale și scontul (înlesnirile) în acest caz se scad din valoarea de cumpărare a imobilizărilor.

Evidența sintetică a imobilizărilor necorporale se ține la contul 112 „Imobilizări necorporale”. Contul de gradul I, 112 „Imobilizări necorporale” are funcție de activ, în debitul acestui cont se reflectă valoarea de intrare sau valoarea reevaluată a imobilizărilor necorporale procurate de la terți și create de entitate; în credit se reflectă valoarea de bilanț a imobilizărilor necorporale ieșite și casarea amortizării calculate la ieșirea acestora. Soldul acestui cont este debitor și reprezintă valoarea imobilizărilor necorporale la finele perioadei de gestiune.

La entitatea „AUTO BASE” S.R.L. nu deține imobilizări necorporale, din acest considerent vom studia contabilizarea acestora în baza unui exemplu convențional.

Exemplu convențional. *Să presupunem că entitatea a procurat în cursul anului 2020 versiunea nouă a programei informatice în valoare de 19500,00 lei, inclusiv TVA. La intrarea imobilizărilor necorporale în contabilitatea entității s-a efectuat formula contabilă:*

Debit contul 112 „Imobilizări necorporale”, subcontul 1123 „Programe informatice”

– 16250,00 lei;

Debit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 5344 „Datorii privind taxa pe valoarea adăugată”

- 3250,00 lei;

Creditul contul 521 „Datorii comerciale curente”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în

Calcularea amortizării immobilizărilor necorporale

Conform SNC „Imobilizări necorporale și corporale” pct. 22 există diferite metode de calculare a amortizării immobilizărilor necorporale: metoda liniară, metoda unităților de producție, metoda de diminuare a soldului. Metoda de calculare a amortizării immobilizărilor necorporale, aplicată de entitate trebuie să reflecte schema de obținere a avantajului economic (profitului) din acestea active.

Pentru reflectarea amortizării immobilizărilor necorporale este destinat contul 113 „Amortizarea immobilizărilor necorporale”. Contul dat este un cont de pasiv. În creditul acestui cont se reflectă calcularea amortizării immobilizărilor necorporale pe parcursul duratei de funcționare utilă a acestora, iar în debit - casarea amortizării acumulate aferentă immobilizărilor necorporale ieșite. Soldul contului este creditor și reprezintă suma amortizării acumulate privind immobilizările necorporale la finele perioadei de gestiune. Evidența analitică a amortizării immobilizărilor necorporale se ține pe tipurile acestora.

Calcularea amortizării immobilizărilor necorporale în funcție de destinația utilizării acestora:

Exemplu. Entitatea în anul 2018 a procurat o programă antivirus, în valoare de 262,00 lei, inclusiv TVA. Durata de utilizare utilă a programei a fost stabilită pentru 5 ani. Astfel amortizarea lunară constituie 3,64 lei $((218,33 : 5) : 12)$. Astfel, la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. s-a calculat amortizarea programei pentru luna decembrie 2020 fiind întocmită formula contabilă (anexa 4):

Debit contul 713 „Cheltuieli administrative”, subcontul 7132 „Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor immobilizate cu destinație administrativă”

– 3,64 lei;

Credit contul 113 „Amortizarea immobilizărilor necorporale”, subcontul 1133 „Amortizarea programelor informatice”

– 3,64 lei.

3. Contabilitatea imobilizărilor corporale

Imobilizările corporale reprezintă activele care au o formă fizică naturală cu durata de funcționare utilă mai mare de un an, care pot fi utilizate în activitatea entității pentru a obține un avantaj economic sau care se află în proces de creare și nu sunt destinate vânzării. După componență și omogenitate imobilizările corporale se divizează în următoarele grupe: imobilizări corporale în curs de execuție; Terenuri; Mijloace fixe și Resurse minerale. Modul de determinare și componența imobilizărilor corporale, calcularea valorii de intrare a mijloacelor fixe puse în funcțiune sunt reglementate de prevederile S.N.C. „Imobilizări corporale și necorporale”.

Imobilizările corporale în curs de execuție reflectă mijloacele fixe procurate, ce necesită montare și instalare; utilaj și alte obiecte care nu necesită montaj până în momentul punerii în funcțiune; obiecte în proces de construcție, reconstrucție și extindere; dispozitive și construcții speciale provizorii prevăzute în lista de titluri.

Contul 121 „Imobilizări corporale în curs de execuție” este un cont de activ. În debitul acestui cont se reflectă suma cheltuielilor, lucrărilor de construcție și montaj aferente creării mijloacelor fixe, inclusiv valoarea utilajului care necesită montaj, a utilajului și altor obiecte care nu necesită montaj până la punerea acestora în funcțiune, în credit – valoarea de intrare a mijloacelor fixe puse în funcțiune, investițiile capitale ulterioare aferente majorării valorii obiectelor respective, precum și cheltuielile privind edificarea construcțiilor speciale. Soldul acestui cont este debitor și reprezintă cheltuielile acumulate privind crearea imobilizărilor corporale în curs de execuție cu total cumulativ la finele perioadei de gestiune. Evidența analitică a imobilizărilor corporale în curs de execuție se ține pe obiecte de mijloace fixe create, pe tipuri de lucrări și articole de cheltuieli.

Contul 122 „Terenuri” este destinat generalizării informației privind existența și mișcarea terenurilor aflate în patrimoniul entității; este un cont de activ. În debitul acestui cont se reflectă valoarea de intrare a terenurilor, procurate sau construite, iar în credit – valoarea de ieșire a acestora. Soldul acestui cont este debitor și reprezintă valoarea terenurilor existente la finele perioadei de gestiune.

Contul 123 „Mijloace fixe” este destinat generalizării informației privind existența și mișcarea mijloacelor fixe aflate în patrimoniul entității; este un cont de activ. În debitul acestui cont se reflectă valoarea de intrare a obiectelor de mijloace fixe puse în funcțiune, procurate sau construite, iar în credit – valoarea mijloacelor fixe ieșite, casarea sumei uzurii obiectelor, calculată pe durata de funcționare efectivă și valoarea bunurilor materiale utilizabile obținute.

Soldul acestui cont este debitor și reprezintă valoarea mijloacelor fixe existente la finele perioadei de gestiune. Evidența analitică a mijloacelor fixe se ține pe categorii de mijloace fixe, grupe de evidență și obiecte de inventar distincte.

Entitatea „AUTO BASE” S.R.L. în perioada anului 2020 nu a procurat careva imobilizări corporale, din aceste considerente vom studia contabilizarea acestora în baza unui exemplu din 2019.

La data de 19 aprilie 2019 entitatea „AUTO BASE” S.R.L. a procurat un compresor de aer în valoare de 18530,00 lei, inclusiv TVA. Entitatea furnizor „Darenergogaz-Invest” S.R.L. a eliberat factura fiscală IM 1288568 din 19 aprilie 2019 (anexa 5). Plata pentru compresor a avut loc în avans. În contabilitatea entității pentru înregistrarea operațiunii au fost întocmite următoarele formule contabile:

a) La plata în avans pentru compresor și ulei, în baza cartelei contului 224 „Avansuri acordate curente” (anexa 6):

Debit contul 224 „Avansuri acordate curente”, subcontul 2241 „Avansuri acordate în țară” – 18890,00 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 18890,00 lei.

b) La procurarea compresorului de la furnizor, în baza IM 1288568 din 19.04.2019 (anexa 5) și cartelei contului 123 „Mijloace fixe” (anexa 7):

Debit contul 123 „Mijloace fixe”, subcontul 1233 „Mașini, utilaje și instalații de transmisie” – 15441,67 lei;

Credit contul 521 „Datorii comerciale”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară” – 15441,67 lei.

c) La valoarea uleiului pentru compresor, în baza IM 1288568 din 19.04.2019 (anexa 5) și cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 8):

Debit contul 123 „Mijloace fixe”, subcontul 1233 „Mașini, utilaje și instalații de transmisie” – 300,00 lei;

Credit contul 521 „Datorii comerciale”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară” – 300,00 lei.

d) La suma TVA aferentă procurării efectuate, în baza IM 1288568 din 19.04.2019 (anexa 5) și cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 8):

Debit contul 123 „Mijloace fixe”, subcontul 1233 „Mașini, utilaje și instalații de transmisie” – 3148,33 lei;

Credit contul 521 „Datorii comerciale”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară”

– 3148,33 lei.

e) La stingerea datoriei față de furnizor din contul avansului, în baza cartelei contului 224 „Avansuri acordate curente” (*anexa 6*) și cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (*anexa 8*):

Debit contul 521 „Datorii comerciale”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară”

– 18890,00 lei;

Credit contul 224 „Avansuri acordate curente”, subcontul 2241 „Avansuri acordate în țară” – 18890,00 lei.

Remarcă: Din 01 ianuarie 2020 pentru contul 224 „Avansuri acordate curente” au fost modificate subconturile, respectiv pentru avansurile achitate pentru procurarea imobilizărilor corporale este prevăzut contul **2242 „Avansuri acordate pentru imobilizări corporale”**, astfel la înregistrarea achitării avansului pentru achiziția compresorului de aer se va întocmi formula contabilă:

Debit contul 224 „Avansuri acordate curente”, subcontul 2242 „Avansuri acordate pentru imobilizări corporale” – 18890,00 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 18890,00 lei.

Contabilitatea amortizării imobilizărilor corporale

Amortizarea imobilizărilor corporale se determină și se contabilizează pentru toate mijloacelor fixe aflate în exploatare, reparație, rezervă sau în timpul modernizării, chiar și în timpul staționării. Durata de funcționare utilă probabilă a unui obiect sau a unei grupe de obiecte omogene este determinată de entitate în mod independent, la momentul punerii acestuia în funcțiune. Durata de funcționare utilă se determină conform perioadei pe parcursul căreia entitatea prevede utilizarea activului. Sumele uzurii se determină în conformitate cu prevederile S.N.C. „Imobilizări corporale și necorporale”. Există câteva metode de calculare a uzurii mijloacelor fixe: metoda liniară, metoda unităților de producție și metoda de diminuare a soldului.

Contul 124 „Amortizarea mijloacelor fixe” este un cont de pasiv destinat generalizării informației privind uzura mijloacelor fixe aflate în patrimoniul entității. În creditul contului se reflectă sumele uzurii mijloacelor fixe calculate, iar în debit – casarea sumei uzurii calculate a mijloacelor fixe ieșite. Soldul acestui cont este creditor și reprezintă suma uzurii calculate a mijloacelor fixe existente la entitate la finele perioadei de gestiune.

Durata de utilizare utilă a compresorului de aer a fost stabilită pentru 5 ani. Astfel amortizarea lunară constituie 257,36 lei $((15441,67 : 5) : 12)$. La entitatea „AUTO BASE” S.R.L. s-a calculat amortizarea compresorului de aer pentru luna decembrie 2020 fiind întocmită formula contabilă (anexa 9):

Debit contul 713 „Cheltuieli administrative”, subcontul 7132 „Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor imobilizate cu destinație administrativă”

– 257,36 lei

Credit contul 124 „Amortizarea mijloacelor fixe”, subcontul 1243 „Amortizarea altor mijloace fixe”

– 257,36 lei.

Casarea sumei amortizării calculate a mijloacelor fixe se efectuează la ieșirea acestora. În procesul desfășurării activității a entității, mijloacele fixe sunt scoase din funcțiune din cauza uzurii totale, comercializării și lichidării.

Cheltuielile activității de investiții se înregistrează în contabilitate conform datelor din documentele primare, care justifică efectuarea lor.

A) Casarea amortizării calculate a activului imobilizat ieșit:

Debit contul 124 „Amortizarea mijloacelor fixe”,

Credit contul 123 „Mijloace fixe”.

B) Decontarea valorii de bilanț al activului ieșit:

Debit contul 721 „Cheltuieli cu active imobilizate”, 7212 „Valoarea contabilă și cheltuieli aferente imobilizărilor corporale ieșite”;

Credit contul 123 „Mijloace fixe”

4. Contabilitatea leasing-ului

Arenda reprezintă acordul potrivit căruia arendatorul cedează arendașului contra unei plăți dreptul de utilizare a activelor în decursul unei perioade de timp conform documentului de bază care reglementează relațiile de arendă este *contractul de locațiune*, care se încheie în scris. În contract se indică obiectul și termenul contractului, suma plății de arendă și termenul de achitare a acesteia, starea bunurilor predate în arendă, modul de utilizare a bunurilor și obligațiile părților privind întreținerea și reparația lor, responsabilitățile părților în caz de încălcare a condițiilor contractului de arendă, obligația arendașului de a restitui bunurile după încetarea contractului de arendă. La încheierea contractului de arendă arendașul trebuie să se convingă că arendatorul are dreptul să dea bunurile în arendă. Relațiile de arendă și locațiune sunt reglementate de Codul

civil al Republicii Moldova, iar cele de leasing – de Codul civil al Republicii Moldova și Legea cu privire la leasing nr. 59-XVI din 28.04.2005.

Modul de contabilizare a arende (leasingului) este determinat de S.N.C. „Contracte de leasing”. Din punct de vedere contabil nu există careva deosebiri principale între locațiune,arendă și leasing.

În baza contractului de locațiune numărul 8 din 20 decembrie 2019 (anexa 10) entitatea „AUTO BASE” S.R.L. la data de 31.12.2020 a primit factura fiscală pentru serviciile de locațiune II 0584457 (anexa 11). În contabilitate au fost întocmite următoarele înregistrări contabile:

1. Înregistrarea serviciilor de locațiune, în baza facturii fiscal II 0584457 (anexa 11) și cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 12):

Debit contul 712 „Cheltuieli de distribuție”, subcontul 7129 „Alte cheltuieli de distribuție” – 6000,00 lei;

Credit contul 521 „Datorii comerciale”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară” – 6000,00 lei.

2. La stingerea datoriilor privind serviciile de locațiune din contul avansurilor acordate, în baza cartelei contului 224 „Avansuri acordate curente” (anexa 13) și cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 12):

Debit contul 544 „Alte datorii curente”, subcontul 5442 „Alte datorii calculate curente” – 6000,00 lei.

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 6000,00 lei.

5. Contabilitatea stocurilor de mărfuri și materiale

Operațiile ocazionate de circulația activele circulante, pot fi grupate după conținutul lor în operații de aprovizionare și stocare, operații de eliberare din depozite, vânzare, inventariere, reevaluare. Aceste operații sunt consemnate în diferite documente și reflectate în evidența operativă.

În cadrul entității „AUTO BASE” S.R.L. activele circulante materiale dețin o pondere mai scăzută, deoarece activitatea de bază ține de prestarea serviciilor.

În vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute în programul de aprovizionare, entitatea emite comenzi către furnizori, în baza cărora încheie *Contracte economice*, iar o mare parte din

materia primă este procurată de la persoane fizice în baza actelor de achiziție și a fișei de recepție. În cadrul executării comenzii și a contractului de aprovizionare, entitatea cumpărătoare primește de la furnizori *Factura fiscală*. Recepția cantitativă se efectuează de către magazioner și rezultatele ei se înscriu în *Bonul de intrare* și în *Registrul de evidență a materialelor la depozit*.

Contabilitatea sintetică a materialelor aflate în proprietatea entității se realizează cu ajutorul contului 211 „Materiale”. Acest cont se folosește pentru evidența existenței și mișcării stocurilor de materii prime și materiale care participă direct la producere și se regăsesc integral sau parțial în costul producției fabricate. Se debitează cu valoarea de intrare a materialelor procurate prin creditul conturilor ce indică sursa de proveniență și se creditează cu valoarea materialelor ieșite din stoc. Soldul acestui cont este debitor și reprezintă valoarea materialelor existente la entitate la finele perioadei de gestiune.

Evidența sintetică la „AUTO BASE” S.R.L. se ține în formă automatizată în *Jurnal-order* cu totalul cumulativ pe subconturi. Evidența analitică a materialelor se ține pe tipuri.

Contabilitatea obiectelor de mică valoare și scurtă durată

Pentru activitatea economică și administrativă „AUTO BASE” S.R.L. folosește diferite mijloace, care prin specificul utilității și a circulației valorii lor nu întrunesc cele 2 condiții ce caracterizează mijloacele fixe, fiind mijloace cu o valoare sub limita pentru mijloacele fixe sau cu o durată de funcționare utilă nu mai mare de un an. Potrivit S.N.C. „Stocuri” obiecte de mică valoare și scurtă durată sunt active care au o valoare unitară nu mai mare decât 6000 lei, indiferent de durata de exploatare sau au o durată de serviciu nu mai mare de un an, indiferent de valoarea unei unități. Aceste obiecte nu se consumă într-un singur ciclu de exploatare, ci își transferă valoarea lor în mai multe cicluri, pe măsura întrebuințării lor, în cheltuielile activităților sub formă de uzură calculată în proporție de 100% din valoarea acestora, diminuată cu valoarea probabilă rămasă.

Pentru evidența obiectelor de mică valoare și scurtă durată se folosesc conturile:

213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată”, care se debitează cu valoarea obiectelor intrate și se creditează cu suma trecută la consumuri sau cheltuieli a valorii uzurabile, precum și cu valoarea bunurilor materiale utilizabile obținute din lichidarea obiectelor;

214 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată” – pentru obiectele care nu se consumă la prima lor utilizare. Creditul acestui cont reflectă valoarea uzurabilă a obiectelor de mică valoare și scurtă durată inclusă în cheltuieli sau consumuri în momentul dării lor în folosință, iar debitul reflectă casarea uzurii calculate aferentă obiectelor scoase din folosință.

Uzura se trece la cheltuielile sau costurile entității în funcție de destinația utilizării obiectelor de mică valoare și scurtă durată. La ieșirea obiectelor de mică valoare și scurtă durată

valoarea uzurabilă este trecută la diminuarea uzurii calculate anterior. Intrarea, darea în exploatare, calculul uzurii și casarea OMVSD se vor reflecta prin următoarele formule contabile:

La scoaterea din uz a obiectelor de mică valoare și scurtă durată ce nu mai pot fi utilizate se perfectează actul de casare sau trecere la pierderi a OMVSD și proces – verbal de casare a OMVSD.

Entitatea „AUTO BASE” S.R.L. la data de 5 martie 2020 a procurat obiecte de mică valoare și scurtă durată în valoare de 7592,00 lei, inclusiv TVA, și materiale în sumă de 80,00 lei, inclusiv TVA, fiindu-i eliberată factura fiscală IV7287601 din 05 martie 2020 (anexa 14). Plata pentru stocurile procurate a fost efectuată de către delegatul entității, în numerar. În contabilitate s-au întocmit următoarele formule contabile:

1) Reflectarea valorii de intrare a materialelor și obiectelor de mică valoare și scurtă durată, în baza facturii fiscale IV7287601 din 05 martie 2020 (anexa 14) și cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 15):

Debit contul 211 „Materiale” subcontul 2119 „Alte materiale” – 66,66 lei – la valoarea materialelor procurate;

Debit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” subcontul 2131 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în stoc” – 6326,67 lei – la valoarea OMVSD procurate;;

Credit contul 521 „Datorii comerciale curente” subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară” – 6393,33 lei.

2) reflectarea valorii TVA aferentă imprimantei procurate, în baza facturii fiscale IV7287601 din 05 martie 2020 (anexa 14) și cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 15):

Debit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 5344 „Datorii privind taxa pe valoarea adăugată” – 1278,67 lei;

Credit contul 521 „Datorii comerciale curente”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară” – 1278,67 lei.

3) Reflectarea dării în exploatare a OMVSD procurate, în baza cartelei contului 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” (anexa 16):

Debit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” subcontul 2132 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în exploatare” – 6326,67 lei;

Credit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” subcontul 2131 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în stoc” – 6326,67 lei.

4) La suma uzurii calculate, în baza cartelei contului 2141 „Uzura obiectelor de mică

valoare și scurtă durată” (anexa 17):

Debit contul 712 „Cheltuieli de distribuire”, subcontul 7129 „Alte cheltuieli de distribuire” – 6326,67 lei;

Credit contul 214 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată”, subcontul 2141 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată” – 6326,67 lei.

5) La casarea materialelor procurate, în baza cartelei contului 2119 „Alte materiale” (anexa 18):

Debit contul 712 „Cheltuieli de distribuire”, subcontul 7129 „Alte cheltuieli de distribuire” – 66,66 lei;

Credit contul 211 „Materiale” subcontul 2119 „Alte materiale” – 66,66 lei.

5) La achitarea furnizorului prin intermediul delegatului entității, în baza cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 15) și decontului de avans numărul 3 din 05 martie 2020 (anexa 19):

Debit contul 521 „Datorii comerciale curente” subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară” – 7672,00 lei;

Credit contul 532 „Datorii față de personal privind alte operații”, 5321 „Datorii față de titularii de avans” – 7672,00 lei.

6) La achitarea datoriei față de titularul de avans, în baza cartelei 5321 „Datorii față de titularii de avans” (anexa 20):

Debit contul 532 „Datorii față de personal privind alte operații”, 5321 „Datorii față de titularii de avans” – 7672,00 lei;

Credit contul 241 „Casa”, 2411 „Casa în monedă națională” – 7672,00 lei.

Deoarece în perioada de gestiune 2020 nu a avut loc ieșiri de OMVSD vom analiza acest aspect, în baza unui exemplu din perioada de gestiune 2019.

La data de 09 septembrie 2019 entitatea „AUTO BASE” S.R.L. vândut un obiect de mică valoare și scurtă durată entității „AUTO-LUX CAR PARK” S.R.L. eliberându-i factura fiscală IH0509208 din 09.09.2019 (anexa 21). Plata pentru OMVSD a fost efectuată în casieria entității. În contabilitate s-au întocmit următoarele înregistrări contabile:

1) La suma veniturii aferent realizării OMVSD, în baza facturii fiscale IH0509208 din 09.09.2019 (anexa 21) și cartelei 2343 „Creanțe privind alte operații” (anexa 22):

Debit contul 234 „Alte creanțe curente”, subcontul 2343 „Creanțe privind alte operații” – 2666,67 lei;

Credit contul 612 „Alte venituri din activitatea operațională”, subcontul 6121 „Venituri

din ieșirea altor active circulante” – 2666,67 lei.

2) La suma TVA aferentă realizării OMVSD, în baza facturii fiscale IH0509208 din 09.09.2019 (anexa 21) și cartelei 2343 „Creanțe privind alte operații” (anexa 22):

Debit contul 234 „Alte creanțe curente”, subcontul 2343 „Creanțe privind alte operații” – 533,33 lei;

Credit contul 612 „Alte venituri din activitatea operațională”, subcontul 6121 „Venituri din ieșirea altor active circulante” – 533,33 lei.

3) La valoarea contabilă aferentă OMVSD, în baza cartelei 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” (anexa 23):

Debit contul 714 „Alte cheltuieli din activitatea operațională”, subcontul 7141 „Valoarea contabilă și cheltuielile aferente altor active circulante ieșite” – 2400,00 lei;

Credit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” subcontul 2132 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în exploatare” – 2400,00 lei.

4) La valoarea uzurii casate aferentă OMVSD realizate, în baza cartelei 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” (anexa 23):

Debit contul 214 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată”, subcontul 2141 „Uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată” – 800,00 lei;

Credit contul 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” subcontul 2132 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată în exploatare” – 800,00 lei.

5) La încasarea numerarului în casă în contul OMVSD vândut, în baza cartelei 2343 „Creanțe privind alte operații” (anexa 22) și dispoziției de încasare numărul 244 din 09 septembrie 2019 (anexa 24):

Debit contul 241 „Casa”, 2411 „Casa în monedă națională” – 3200,00 lei;

Credit contul 234 „Alte creanțe curente”, subcontul 2343 „Creanțe privind alte operații” – 3200,00 lei.

Entitățile care au ca activitate de bază producerea utilizează contul 215 „Produse în curs de execuție” și 216 „Produse”. Aceste conturi se folosesc pentru evidența existenței și mișcării producției în curs de execuție și produselor. Se debitează cu valoarea de intrare a produselor fabricate prin creditul conturilor ce indică sursa de proveniență și se creditează cu valoarea produselor ieșite din stoc. Soldurile conturilor respective sunt debitoare și reprezintă valoarea produselor și producției în curs de execuție existente la entitate la finele perioadei de gestiune.

Mărfurile sunt bunurile pe care entitatea le cumpără în scopul revânzării. Toate aceste bunuri și servicii pot face obiectul contabilității stocurilor numai în măsura în care ele constituie proprietatea entității, inclusiv și acele aflate în custodie, în prelucrare sau consignație la terți.

Pentru contabilitatea curentă a operațiilor privind intrarea mărfurilor, planul de conturi prevede utilizarea contului **217 „Mărfuri”** – este destinat pentru generalizarea informației privind existența și mișcarea mărfurilor la depozitele entității, bazele angro, magazine. Este un cont de activ. În debitul lui se înregistrează valoarea de intrare a mărfurilor procurate de la furnizori, iar în credit – ieșirea lor din gestiune prin expediere și vânzare. Soldul este debitor, și reprezintă existența mărfurilor la finele perioadei de gestiune, în magazine depozite, etc.

La data de 19 noiembrie 2020 entitatea „AUTO BASE” S.R.L. a procurat niște remorci în scopul revânzării acestora. Entității i s-a eliberat factura fiscală AAH 8602721 din 19.11.2020 în valoare de 24700,00 lei, inclusiv TVA. Plata pentru remorci s-a efectuat în numerar. În contabilitatea entității s-au efectuat următoarele înregistrări contabile:

1. Procurarea mărfurilor, în baza facturii fiscale AAH 8602721 din 19.11.2020 (anexa 25), în baza cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 26) și cartelei contului 2171 „Bunuri procurate în vederea revânzării” (anexa 27):

Debit contul 217 „Mărfuri” subcontul 2171 „Bunuri procurate în vederea revânzării”
– 20583,33 lei;

Debit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 5344 „Datorii privind taxa pe valoarea adăugată”
– 4116,67 lei;

Credit contul 521 „Datorii comerciale curente”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară”
– 24700,00 lei.

2. La achitarea furnizorului prin intermediul delegatului entității, în baza cartelei contului 5211 „Datorii comerciale în țară” (anexa 26) și decontului de avans numărul 5 din 19 noiembrie 2020 (anexa 28):

Debit contul 521 „Datorii comerciale curente” subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară”
– 24700,00 lei;

Credit contul 226 „Creanțe ale personalului”, 2261 „Creanțe ale titularilor de avans”
– 24700,00 lei.

3. La eliberarea avansului titularului de avans, în baza cartelei 2261 „Creanțe ale titularilor de avans” (anexa 29):

Debit contul 226 „Creanțe ale personalului”, 2261 „Creanțe ale titularilor de avans”
– 30000,00 lei;

Credit contul 241 „Casa”, 2411 „Casa în monedă națională”
– 30000,00 lei.

6. Contabilitatea creanțelor

Contabilitatea creanțelor comerciale

Relațiile cu clienții și cumpărătorii ocupă un rol primordial la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. Ele țin de acordarea de servicii și îmbracă forma unor drepturi de creanță față de client. Creanțele constituie o parte a activelor care trebuie achitate entității de către alte persoane fizice și juridice la scadență stabilită prin condițiile *Contractului*, *Cambiei* sau altor documente comerciale cu putere legală. Aceste creanțe pot fi divizate în grupe în funcție de termenul de apariție și cel de achitare. Grupele date cuprind creanțe cu termen de achitare neatins, cu termen expirat până la o lună, cu termen expirat de la o lună până la două luni, de la 2 până la 3 luni, peste 3 luni. Aceste termene de achitare pot fi stabilite de sinestătător de către entitate în scopul analizei situației financiare reale la un moment dat sau la sfârșitul anului în scopul prezentării *Situațiilor financiare*.

Decontările clienților și „AUTO BASE” S.R.L. nu au loc concomitent cu prestarea serviciilor. În aceste condiții furnizorul are dreptul unei creanțe asupra cumpărătorului. Pentru generalizarea informației privind existența, formarea și achitarea creanțelor cu o durată nu mai mare de un an, aferente decontărilor cu cumpărătorii și clienții pentru mărfurile expediate și lucrările executate, este destinat contul de activ 221 „Creanțe comerciale”. În debitul lui se reflectă formarea creanțelor pe termen scurt aferente facturilor comerciale, iar în credit - achitarea lor. Soldul este debitor și reprezintă sumele datorate de cumpărători și clienți la finele perioadei de gestiune.

Evidența analitică a creanțelor pe termen scurt aferente facturilor comerciale se ține pe fiecare debitor și pe termen de apariție. Creanțele comerciale pot fi divizate în creanțe ale debitorilor din țară și creanțe ale debitorilor din străinătate.

La data de 02 decembrie 2020 entitatea „AUTO BASE” S.R.L. a eliberat factura fiscală EAA003879125 (anexa 30) pentru serviciile prestate, la care s-a anexat actul privind prestarea serviciilor conform contractului nr.1411-1-20 din 14.11.2020 numărul 1 din 01 decembrie 2020 (anexa 31). Plata pentru servicii s-a efectuat la data de 02 decembrie 2020 în contul curent. În contabilitate au fost efectuate următoarele înregistrări contabile (anexa 32):

1. Reflectarea prestării serviciilor pentru luna decembrie 2020:

Debit contul 221 „Creanțe comerciale”, subcontul 2211 „Creanțe comerciale din țară”

– 10000,00 lei;

Credit contul 611 „Venituri din vânzări”, subcontul 6113 „Venituri din prestarea serviciilor”

– 10000,00 lei.

2. La valoarea TVA aferentă serviciilor prestate:

Debit contul 221 „Creanțe comerciale”, subcontul 2211 „Creanțe comerciale din țară”

– 2000,00 lei;

Credit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 5344 „Datorii privind taxa pe valoarea adăugată”

– 2000,00 lei.

3. Încasarea numerarului în contul curent pentru serviciile prestate:

Debit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat”

– 12000,00 lei;

Credit contul 221 „Creanțe comerciale”, subcontul 2211 „Creanțe comerciale din țară”

– 12000,00 lei.

Contabilitatea avansurilor acordate

Pentru generalizarea informației privind existența și modificarea avansurilor acordate curente în țară și în străinătate este destinat contul 224 „Avansuri acordate curente”.

Contul 224 „Avansuri acordate curente” este un cont de activ. În debitul acestui cont se înregistrează apariția/majorarea avansurilor acordate curente iar în creditul contului se înregistrează decontarea/diminuarea avansurilor acordate curente.

Soldul contului 224 „Avansuri acordate curente” este debitor și reprezintă suma avansurilor acordate curente determinată în conformitate cu standardele de contabilitate.

Mai sus au fost prevăzute exemple la contul respectiv.

Contabilitatea creanțelor bugetului

Raporturile entității cu bugetul au un caracter multiplu și divers, de aceea decontările cu bugetul se reflectă în conturi distincte privind datoriile și creanțele. Decontările cu bugetul au particularități specifice datorită reglementării normative a modului de determinare și achitare a creanțelor și datoriilor față de buget. Creanțele bugetului față de entitate apar ca urmare a impozitelor stabilite vărsate la buget în avans, a sumelor plătite în plus în buget, a diferențelor taxei pe valoare adăugată plătită și încasată.

Pentru generalizarea informației privind existența, înregistrarea și achitarea creanțelor privind decontările cu bugetul, convenite entității din buget, conform legislației în vigoare, este destinat contul de activ 225 „Creanțe ale bugetului”. În debitul acestui cont se înregistrează avansurile vărsate la buget, iar în credit - sumele trecute în cont pentru stingerea datoriilor aferente decontărilor cu bugetul, realizate în perioadele de gestiune curente sau ulterioare,

precum și plățile în plus recuperate din buget. Soldul acestui cont este debitor și reprezintă datoriile bugetului față de entitate la finele perioadei de gestiune.

Evidența analitică a creanțelor pe termen scurt privind decontările cu bugetul se ține pe feluri de impozite și termene de recuperare a acestora în buget.

La „AUTO BASE” S.R.L. în anul 2019 au avut următoarele operațiuni aferente avansurilor privind decontările cu bugetul:

1) Reflectarea avansurilor aferente impozitului pe venit reținut la sursa de plată (**anexa 33**):

Debit contul 225 „Creanțe ale bugetului”, subcontul 2251 „Creanțe privind impozitul pe venit” – 4000,00 lei;

Credit contului 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 4000,00 lei.

2) La închiderea datoriilor față de buget din contul avansurilor plătite (**anexa 34**):

Debit contul 533 „Datorii privind asigurările” subcontul 5331 „Datorii față de Fondul Social” – 690,00 lei;

Credit contul 225 „Creanțe ale bugetului”, subcontul 2254 „Creanțe privind alte impozite și taxe” – 690,00 lei.

Contabilitatea creanțelor pe termen scurt ale personalului

Creanțele personalului față de entitate pot apărea în urma operațiilor ce se referă la:

- ✓ retribuirea muncii;
- ✓ acordarea avansurilor spre decontare;
- ✓ mărfurile vândute în credit;
- ✓ recuperarea daunei materiale;
- ✓ alte operații, cum ar fi plata pensiilor alimentare și altor titluri executorii.

Creanțele pe termen scurt ale personalului se reflectă în contul de activ 226 „Creanțe ale personalului”. În debitul acestui cont se reflectă înregistrarea creanțelor pe termen scurt ale personalului față de entitate, iar în credit - achitarea creanțelor pe termen scurt ale personalului. Soldul este debitor și reprezintă datoriile personalului față de entitate la finele perioadei de gestiune.

Evidența sintetică la „AUTO BASE” S.R.L. se ține în formă automatizată în *Jurnal-order*, evidența analitică a creanțelor pe termen scurt ale personalului se ține pe fiecare debitor, pe feluri de creanțe, pe termen de apariție și achitare a acestora. Creanțele personalului privind retribuirea muncii apar în cazul acordării avansurilor contra remunerațiilor, iar creanțele față de titularii de

avans apar în cazul acordării avansurilor salariațiilor în scopul efectuării unor plăți în numerar din numele entității, sau în cazul delegării acestora. La entitatea „AUTO BASE” S.R.L. nu se utilizează contul 226 „Creanțe ale personalului” decât pentru evidența creanțelor aferente titularilor de avans subcontul 2261 „Creanțe ale titularilor de avans” și contribuțiilor individuale, și anume la subcontul 2264 „Alte creanțe ale personalului”.

Contabilizarea creanțelor aferente contribuțiilor individuale în cadrul entității „AUTO BASE” S.R.L. se efectuează în felul următor (anexa 35):

1. Calculul creanțelor aferente contribuțiilor individuale:

Debit contul 226 „Creanțe ale personalului”, 2264 „Alte creanțe ale personalului”
– 252,00 lei;

Credit contul 533 „Datorii privind asigurările” subcontul 5331 „Datorii față de Fondul Social”
– 252,00 lei.

2. La reținerea contribuțiilor din salariu:

Debit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii” subcontul 5312 „Datorii față de deponenți”
– 252,00 lei;

Credit contul 226 „Creanțe ale personalului” 2264 „Alte creanțe ale personalului”
– 252,00 lei.

Contabilitatea creanțelor privind veniturile din utilizarea de către terți a activelor entității cuprind:

- ✓ venituri privind arenda
- ✓ venituri privind dobânzile și redevențele
- ✓ venituri privind dividendele calculate
- ✓ alte venituri (cu excepția veniturilor din vânzări).

Pentru generalizarea informației privind existența, înregistrarea și achitarea creanțelor curente privind veniturile calculate, este destinat contul de activ 231 „Creanțe privind veniturile din utilizarea de către terți a activelor entității”. Debitul acestui cont reflectă înregistrarea creanțelor privind veniturile calculate, iar în credit – achitarea acestora. Soldul este debitor și reprezintă suma creanțelor pe termen scurt aferente veniturilor calculate la finele perioadei de gestiune.

Veniturile calculate se înregistrează ca creanțe în debitul contului 231 „Creanțe privind veniturile din utilizarea de către terți a activelor entității” în contrapartidă cu conturile clasei 6 „Venituri”, în dependență de tipul activității unde a fost obținut și calculat venitul.

Contabilitatea altor creanțe curente

La categoria de altor creanțe se referă:

- ✓ creanțe privind ieșirea activelor imobilizate
- ✓ creanțe ale companiilor de asigurări
- ✓ creanțe ale organelor de asigurări sociale (indemnizații de boală)
- ✓ creanțe privind pretențiile înaintate și recunoscute (adjudecate de organele judiciare)
- ✓ creanțe privind alte operații (certificarea, internetul, taloane - combustibil, proiectare, etc.)

Pentru evidența acestor creanțe este destinat contul de activ 234 „Alte creanțe curente”. În debitul acestui cont se reflectă înregistrarea creanțelor pe termen scurt, iar în credit – achitarea lor. Soldul este debitor și reprezintă suma creanțelor pe termen scurt la finele perioadei de gestiune.

Mai sus, în cursul lucrării au fost prevăzute înregistrări la contul 234 „Alte creanțe curente”.

7. Contabilitatea investițiilor

Investițiile reprezintă mijloacele alocate de către entitate în scopul îmbunătățirii situației sale financiare prin obținerea veniturilor sub formă de dobânzi sau dividende.

Clasificarea investițiilor:

După destinația de investire a activelor :

- financiare care reprezintă activele entității alocate în Capitalul social al altor unități economice, titluri de valoare, împrumuturi acordate altor persoane fizice.
- materiale reprezintă activele entității alocate în terenuri, clădiri, aur, valori materiale.

După direcții de investire:

- investiții în părți neafiliate unde cota de participare în Capitalul social al altor entități nu depășește 20%;
- investiții în părți afiliate entitatea în care cota de deținere depășește 20%.

După termenul de deținere:

- pe termen scurt
- pe termen lung.

Evaluarea inițială reprezintă valoarea de intrare a investițiilor care este egală cu valoarea

de cumpărare plus cheltuielile de achiziție. Evaluarea ulterioară reprezintă valoarea ieșirii investițiilor, întocmirii Bilanțului contabil.

Contabilizarea investițiilor depinde de modul de procurare: procurarea contra numerar, procurarea în contul emiterii de către investitor a acțiunilor sale proprii, procurarea prin schimb cu alte active.

8. Contabilitatea numerarului

Contabilitatea numerarului în casierie

Pentru păstrarea numerarului, precum și pentru efectuarea decontărilor în numerar la entitate, este responsabil contabilul-casier, care poartă răspundere materială deplină în conformitate cu legislația în vigoare pentru integritatea tuturor valorilor și pentru orice prejudiciu organizat entității, atât în rezultatul acțiunilor premeditate, cât și în rezultatul nepăsării sau îndeplinirii necorespunzătoare a sancțiunilor. Gestiunea numerarului la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. este organizată în conformitate cu „Regulile privind ținerea operațiilor de casă în economia națională a Republicii Moldova”, aprobate la 25.11.1992 cu modificări ulterioare. La entitatea în cauză toate operațiile de casă sânt documentate prin:

- ✓ *Dispoziție de încasare* cu *Chitanță* semnate de contabil-șef, casier și ștampilate
- ✓ *Dispoziția de plată* semnată de conducător, contabilul-șef, casier și beneficiar
- ✓ *Lista de plată* pentru achitarea salariului

Astfel, la sfârșitul zilei de muncă datele documentelor de încasare și de plată sunt înscrise de către casier în *Registrul de casă* (anexa 36) și *Registrul de evidență a documentelor de încasări și plăți*. Controlul asupra ținerii corecte a *Registrelor* se pune în sarcina contabilului-șef al unității economice. Evidența analitică a operațiunilor de casă se ține pe fiecare plătitor sau primitor de bani, pe surse de încasare și direcții de utilizare a numerarului.

Evidența operațiilor privind existența și mișcarea mijloacelor bănești din casieria entității se ține în contul de activ 241 „Casa”. În debitul acestui cont se reflectă toate încasările de mijloace bănești în casă, iar în creditul lui - plățile în numerar. Soldul este debitor și reprezintă numerarul existent în casieria entității la finele perioadei de gestiune.

La data de 10 decembrie 2020 în casa entității „AUTO BASE” S.R.L. sau reflectat următoarele operațiuni (anexa 37):

- 1) Încasări de numerar din contul vânzărilor în baza dispozițiilor de încasare numărul 96:
Debit contul 241 „Casa”, subcontul 2411 „Casa în monedă națională” – 8894,72 lei;
Credit contul 221 „Creanțe comerciale din țară”, subcontul 2211 „Creanțe comerciale

din țară” – 8894,72 lei.

2) depunere numerar în contul curent în monedă națională:

Debit contului 245 „Transferuri de numerar în expediție” – 85500,00 lei;

Credit contul 241 „Casa”, subcontul 2411 „Casa în monedă națională” – 85500,00 lei.

3) achitarea salariului în baza dispoziției de plată nr. 22:

Debit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, subcontul 5311 „Datorii salariale” – 866,36 lei;

Credit contul 241 „Casa”, subcontul 2411 „Casa în monedă națională” – 866,36 lei.

Contabilitatea numerarului în contul curent

„AUTO BASE” S.R.L. are deschis cont de decontare în valută națională în BC „Moldova Agroinbank” S.A. sucursala Buiucani pentru păstrarea temporară a numerarului liber, efectuarea plăților și încasărilor.

Pentru generalizarea informației privind existența și mișcarea mijloacelor bănești în monedă națională, înregistrate în contul curent al entității la bancă, este destinat contul de activ 242 „Conturi curente în monedă națională”. În debitul lui se reflectă încasarea mijloacelor bănești în valută națională, în credit - utilizarea mijloacelor bănești. Soldul acestui cont este debitor și reprezintă suma mijloacelor bănești în contul de decontare la finele perioadei de gestiune. Soldul zilnic din acest cont corespunde soldului din *Extrasul din cont*.

Evidența sintetică a numerarului din contul curent la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. se ține în formă automatizată. La data de 02.12.2020 conform extrasului bancar (anexa 38) în contabilitate au fost întocmite formulele contabile (anexa 39) :

1) plata contribuțiilor individuale de asigurări sociale:

Debit contul 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale”, subcontul 5331 „Datorii față de bugetul asigurărilor sociale de stat” – 140,34 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 140,34 lei.

2) plata primelor de asigurări obligatorie de asistență medicală:

Debit contul 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale”, subcontul 5332 „Datorii față de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală” – 454,00 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 454,00 lei.

3) plata impozitului pe venit din salariu:

Debit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 5342 „Datorii privind impozitul pe venit din salariu” – 658,44 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 658,44 lei.

4) plata contribuțiilor obligatorii de asigurări sociale virate de angajatori:

Debit contul 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale”, subcontul 5331 „Datorii față de bugetul asigurărilor sociale de stat” – 954,00 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 954,00 lei.

5) transfer salariu la cont de salariu:

Debit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, subcontul 5311 „Datorii salariale” – 3547,92 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 3547,92 lei.

6) Încasarea creanțelor:

Debit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 12000,00 lei;

Credit contul 221 „Creanțe comerciale”, subcontul 2211 „Creanțe comerciale din țară” – 12000,00 lei.

7) încasarea comisioanelor de către bancă în baza extrasului bancar și fișei contului 242:

Debit contul 713 „Cheltuieli administrative”, subcontul 7138 „Alte cheltuieli administrative” – 33,74 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 33,74 lei.

Contabilitatea numerarului în contul valutar

Pentru generalizarea informației privind existența și mișcarea mijloacelor bănești în valută străină în conturile valutare din băncile de pe teritoriul Republicii Moldova și din străinătate, este destinat contul de activ 243 „Conturi curente în valută străină”. În debitul acestui cont se reflectă încasarea mijloacelor bănești în valută străină, iar în credit - utilizarea acestora. Soldul acestui cont este debitor și reprezintă existența mijloacelor bănești în valută străină la finele perioadei de gestiune.

Evidența sintetică a numerarului din contul valutar se ține în *Jurnal-order* iar evidența analitică la contul valutar se ține pe fiecare valută în parte în fișe de evidență analitică la contul 243 „Conturi curente în valută străină”. În procesul de achitare inevitabil apare o perioadă de timp între momentul expedierii produselor, prestării serviciilor, executării lucrărilor și momentul

achitării lor. În acest timp cursul valutei naționale către valuta străină se modifică, adică apare diferența de curs. Diferența de curs este diferența care apare în rezultatul reflectării în evidența contabilă la aceeași dată a operației în valută străină raportată la valuta națională de diferite cursuri de schimb valutar. Diferența de curs poate fi pozitivă și negativă. Diferența de curs pozitivă de reflectă în contul 622 „Venituri financiare”, iar diferența de curs negativă - la contul 722 „Cheltuieli financiare”.

Entitatea „AUTO BASE” S.R.L. nu are cont în valută străină.

9. Contabilitatea capitalului propriu

Capitalul social reprezintă valoarea aporturilor proprietarilor entității (acționarilor, fondatorilor) la patrimoniul acesteia depuse în contul achitării acțiunilor (cotelor) pentru asigurarea activității statutare a entității. Modul de reglementare a capitalului statutar este reglementat de actele legislative a Republicii Moldova și acte de constituire a entității (*Contractul de constituire și Statutul*). Mărimea aporturilor fondatorilor la Capitalul social, la crearea acesteia, este determinată de actele de constituire. În acest caz aporturile la Capitalul social pot fi: numerar; hârtii de valoare plătite în întregime; alte bunuri, inclusiv drepturile patrimoniale sau de altă natură care au valoare bănească.

Entitatea „AUTO BASE” S.R.L. este persoană juridică cu forma organizatorică societate cu răspundere materială, ceea ce vorbește despre faptul că capitalul social inițial a fost în mărime de 5400 lei, și care nu s-a modificat până în prezent.

Pentru generalizarea informației privind situația și mișcarea capitalului social este destinat contul de pasiv 311 „Capital social”. La formarea capitalului social înregistrările în contul 311 se fac numai după înregistrarea de stat a entității în modul stabilit de legislație. Înregistrările contabile care se fac la acest cont sunt următoarele:

- la depunerea inițială a numerarului aferent aporturilor în capitalul social la data depunerii:

Debit contul 242 „Conturi curente în monedă națională” – 5400,00 lei

Credit contul 311 „Capital social” – 5400,00 lei;

În ansamblu capitalul de rezervă al entității se divizează în trei categorii: *rezerve stabilite de legislație, rezerve prevăzute de statut, alte rezerve*, pentru contabilizarea fiecăreia fiind destinate conturi distincte, grupa 32 „Rezerve” clasa 3.

În componența capitalului propriu al entității se include profitul (pierderea) net al anului de gestiune și profitul nerepartizat al anilor precedenți.

Profitul (pierderea) reprezintă rezultatul financiar al perioadei de gestiune după impozitare.

Suma profitului (pierderea) net al anului de gestiune se determină în contul 351 „Rezultatul financiar total”. La finele anului în acest cont se trec veniturile și cheltuielile acumulate pe toate felurile de activități. Tot aici se determină rezultatul financiar contabil (profitul sau pierderea) până la impozitare. După reflectarea în acest cont a cheltuielilor (economiei) aferente impozitului pe venit, suma diferenței dintre rulajele debitoare și creditoare va reprezenta rezultatul financiar net.

Această sumă se determină la sfârșitul perioadei de gestiune prin metoda calcului, pentru că conform standardelor de contabilitate, conturile de cheltuieli și de venituri se închid doar la sfârșitul anului financiar, sau la data lichidării entității. La sfârșitul anului de gestiune, rezultatul se reflectă în *Situația de profit și pierdere, anexa nr.2 rd. 120 (anexa 40, pagina 4)*, în *Bilanț rd. 360 (anexa 40, pag. 3)*.

La entitatea „AUTO BASE” S.R.L. încă nu a fost determinat rezultatul financiar pentru anul 2020, din aceste considerente vom studia cum are loc determinarea rezultatului financiar în baza datelor din anul precedent. La 31 decembrie 2019 pentru determinarea rezultatului financiar în cadrul entității s-au întocmit formulele contabile *(anexa 41 și anexa 42)*:

1) Închiderea la sfârșitul anului financiar a conturile de cheltuieli:

Debit contul 351 „Rezultat financiar total” – la suma totală a cheltuielilor calculate pe anul 2019 – 1226431,54 lei;

Credit contul 711 „Costul vânzărilor” subcontul 7113 „Costul serviciilor prestate”
– 461332,06 lei;

Credit contul 712 „Cheltuieli de distribuție” subcontul 7122 „Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor imobilizate cu destinație comercială”
– 752,76 lei;

Credit contul 712 „Cheltuieli de distribuție” subcontul 7125 „Cheltuieli de publicitate și marketing”
– 572641,40 lei;

Credit contul 712 „Cheltuieli de distribuție” subcontul 7129 „Alte cheltuieli de distribuire”
– 58309,14 lei;

Credit contul 713 „Cheltuieli administrative” subcontul 7131 „Cheltuieli cu personalul administrativ”
– 58865,34 lei;

Credit contul 713 „Cheltuieli administrative” subcontul 7132 „Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor imobilizate cu destinație administrativă”
– 9372,41 lei;

Credit contul 713 „Cheltuieli administrative”, subcontul 7133 „Cheltuieli cu impozitele și taxe, cu excepția impozitului pe venit”
– 134333,04 lei;

Credit contul 713 „Cheltuieli administrative” subcontul 7135 „Cheltuieli privind serviciile cu destinație administrativă” – 5652,46 lei;

Credit contul 713 „Cheltuieli administrative” subcontul 7138 „Alte cheltuieli administrative” – 29114,27 lei;

Credit contul 714 „Alte cheltuieli din activitatea operațională” subcontul 7142 „Cheltuieli privind sancțiunile” – 39736,74 lei;

Credit contul 714 „Alte cheltuieli din activitatea operațională” subcontul 7147 „Alte cheltuieli operaționale” – 13550,70 lei;

Credit contul 731 „Cheltuieli privind impozitul pe venit” subcontul 7311 „Cheltuieli privind impozitul pe venit” – 54902,55 lei.

2) Închiderea la sfârșitul anului de gestiune a conturilor de venituri:

Debit contul 611 „Venituri din vânzări” subcontul 6113 „Venituri din prestarea serviciilor” – 1750924,38 lei;

Debit contul 612 „Alte venituri din activitatea operațională” subcontul 6121 „Venituri din ieșirea altor active circulante” – 2666,67 lei;

Credit contul 351 „Rezultat financiar total” – a suma totală a veniturilor calculate în perioada de gestiune – 1753591,05 lei.

Entitatea „AUTO BASE” S.R.L. în perioada de gestiune 2019 a obținut profit, la suma căruia se întocmește formula contabilă (anexa 41 și anexa 42):

Debit contul 351 „Rezultat financiar total” – 315027,88 lei;

Credit contul 333 „Profitul net (pierdere netă) al perioadei de gestiune” – la suma diferenței veniturilor ce depășesc cheltuielile firmei – 315027,88 lei.

Dat fiind faptul că fiecare an de gestiune trebuie să înceapă cu soldul „zero” a contului 333 „Profit (pierdere) al perioadei de gestiune” la reformarea Bilanțului, soldul contului numit trece la rezultatele anilor precedenți, astfel la 31.12.2019 profitul anului 2019 a fost trecut la profitul anilor precedenți prin formula (anexa 42 și anexa 43):

Debit contul 333 „Profit net (Pierdere netă) al perioadei de gestiune” subcontul 3331 „Profit net al perioadei de gestiune” – 315027,88 lei;

Credit contul 332 „Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți” subcontul 3321 „Profit nerepartizat al anilor precedenți” – 315027,88 lei.

În perioada anului 2020 au fost achitate dividende fondatorului, în contabilitate au fost întocmite următoarele formule contabile (anexa 44):

1. Calcul datoriei față de fondator privind dividendele pentru anii 2017 – 2019, în baza deciziei unicului fondator nr. 1 din 02.01.2020:

Debit contul 332 „Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți”
subcontul 3321 „Profit nerepartizat al anilor precedenți” – 167068,58 lei;

Credit contul 536 „Datorii față de proprietari” subcontul 5361 „Datorii privind dividendele calculate” – 167068,58 lei.

2. Plata dividendelor:

Debit contul 536 „Datorii față de proprietari” subcontul 5361 „Datorii privind dividendele calculate” – 167068,58 lei;

Credit contul 534 „Datorii față de buget” subcontul 5343 „Datorii privind impozitul pe venit reținut la sursa de plată” – 10024,12 lei;

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 157044,46 lei.

10. Contabilitatea datoriilor

Contabilitatea creditelor și împrumuturilor

Datoriile financiare includ datoriile care apar în legătură cu procurarea capitalului atras. Capitalul atras îl constituie creditele bancare și împrumuturile în valută națională și străină primite de către entitate de la alte persoane fizice și juridice, pe un termen stabilit și pentru o anumită plată. Datoriile financiare cuprind:

- ✓ creditele bancare;
- ✓ împrumuturile.

Modul de creditare, de primire și rambursare a creditelor bancare este reglementat de *Contractul de credit* încheiat cu banca sau cu altă persoană fizică sau juridică. Credite bancare și împrumuturile pe termen scurt sunt creditele și împrumuturile cu termenul de rambursare al cărora nu este mai mare de un an, iar cele pe termen lung au un termen de rambursare mai mare de un an. Pentru evidența creditelor bancare pe termen scurt și lung sunt destinate respectiv conturile :

- ✓ 511 „Credite bancare pe termen scurt”
- ✓ 411 „Credite bancare pe termen lung”
- ✓ 512 „Împrumuturi pe termen scurt”
- ✓ 412 „Împrumuturi pe termen lung”
- ✓ 413 „Datorii pe termen lung privind leasingul financiar”.

Aceste conturi sunt de pasiv. În creditul lor se reflectă sumele creditelor bancare și împrumuturilor pe termen scurt și lung primite, iar în debit – suma creditelor și împrumuturilor

rambursate. Soldul este creditor și reprezintă datoriile entității aferente creditelor bancare și împrumuturilor pe termen scurt și lung nerambursate la finele perioadei de gestiune. Evidența analitică se ține pe feluri de credite și pe bănci.

În cursul anului 2020 a fost luat un împrumut de la fondator în sumă de 50000,00 lei, pe termen scurt. În contabilitatea entității au fost înregistrate următoarele formule contabile (anexa 45):

1. La primirea împrumutului de la fondator:

Debit contul 242 „Contul curent în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 50000,00 lei;

Credit contul 512 „Împrumuturi pe termen scurt”, subcontul 5125 „Alte împrumuturi pe termen scurt” – 50000,00 lei.

2. La restituirea împrumutului:

Debit contul 512 „Împrumuturi pe termen scurt”, subcontul 5125 „Alte împrumuturi pe termen scurt” – 50000,00 lei;

Credit contul 241 „Casa”, subcontul 2411 „Casa în monedă națională” – 50000,00 lei.

Contabilitatea datoriilor comerciale

Datoriile comerciale se înregistrează în baza documentelor de livrare emise de furnizori și reprezintă angajamentele de plată a entității față de furnizori, antreprenori, alți creditori pentru activele procurate, avansurile primite și serviciile de care entitatea a beneficiat. Evidența analitică a datoriilor comerciale se ține pe fiecare furnizor, antreprenor, creditor pe termen de apariție și stingere. Toate condițiile ce țin de livrare, plăți, termeni, etc. sunt stipulate în contracte încheiate de către entitatea „AUTO BASE” S.R.L. în calitate de beneficiar și persoane terțe în calitate de furnizori.

La entitatea „AUTO BASE” S.R.L. evidența sintetică a datoriilor comerciale se ține pe contul de pasiv 521 „Datorii comerciale curente”. În credit se înregistrează creșterea, apariția datoriilor comerciale, în debit - achitarea, stingerea datoriilor. Soldul este creditor și reprezintă datoriile comerciale ale entității la o dată. Organizarea contabilității datoriilor comerciale este condiționată de forma de decontare utilizată de entitate.

Mai sus au fost enumerate careva exemple la acest capitol.

Contabilitatea avansurilor curente primite

Contul 523 „Avansuri primite curente” este destinat generalizării informației privind avansurile primite de la cumpărători și clienți în contul livrării valorilor în mărfuri și materiale,

precum și privind achitățile pentru produse și servicii pe măsura executării parțiale a acestora.

Contul 523 „Avansuri primite curente” este un cont de pasiv. În creditul acestui cont se reflectă sumele avansurilor și a plăților primite, în debit – sumele compensării avansurilor în cazul decontărilor cu cumpărătorii pentru producția livrată. Soldul acestui cont este creditor și reprezintă datoriile entității aferente avansurilor pe termen scurt primite la finele perioadei de gestiune. Evidența analitică a avansurilor pe termen scurt primite se ține pe clienți.

În cadrul entității „AUTO BASE” S.R.L. nu au fost înregistrări la contul respectiv.

Contabilitatea datoriilor calculate

Angajamentele de plată ale entității față de personal privind retribuirea muncii și alte operații, față de organele asigurări sociale, buget, fondatori, și alți participanți, față de alți creditori formează datoriile calculate.

Datoriile față de personal

Cu persoana care dorește să fie angajată la serviciu se încheie un *Contract individuale de muncă* (anexa 46), unde sunt prezentate drepturile și obligațiile angajatului și administrației fiind înregistrat în registrul contractelor individuale de muncă.

Evidența prezenței la lucru se ține în *Fișă de pontaj - tabelul evidenței timpului de muncă lucrat*, unde se duce evidența timpului de lucru pe fiecare lucrător. Acest document se păstrează în contabilitate.

Evidența sintetică a decontărilor cu muncitorii privind retribuirea muncii se ține în contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, în formă automatizată. În creditul acestui cont se reflectă calcularea datoriilor față de salariați. În debit - achitarea și reținerile din salariu. Soldul este creditor și reprezintă mărimea datoriilor entității față de personal la o dată anumită.

Salariul reflectat în contul 531 reprezintă suma totală a salariului brut, din care, conform legislației în vigoare, se reține impozit pe venit, contribuțiile individuale, avansuri acordate anterior, plata de chirie, prime medicale, rețineri cu titlu executoriu (amenzi, pensii alimentare și alte plăți). Conform actelor legislative în vigoare, toți agenții economici, indiferent de forma de proprietate, sunt obligați să efectueze contribuții la asigurări sociale. Pentru reflectarea datoriilor față de *Fondul Social al RM* privind asigurarea socială de 18% și 6% pentru fondul social este destinat contul 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale” subcontul 5331 „Datorii față de bugetul asigurărilor sociale de stat”. Din 01.01.2021 va fi doar contribuțiile de asigurări sociale obligatorii achitate de angajare în valoare de 24% din salariul calculat, contribuțiile individuale au fost excluse.

Conform legislației în vigoare (*Codul muncii*), fiecare lucrător are dreptul la concediul de odihnă anual plătit, pentru o perioadă de cel puțin 28 zile calendaristice, restul zilelor se acordă conform deciziei administrației. Când persoana dorește să plece în concediu, ea trebuie să prezinte o *Cerere* directorului entității în baza căreia se emite un *Ordin*. Salariul pe timpul concediilor de odihnă se calculează în baza salariului mediu pe ultimele 3 luni. Din suma calculată pentru concediul de odihnă, până la 31.12.2020 se reține 6% pentru contribuții individuale, 4,5% pentru primele medicale și impozitul pe venit, iar entitatea calculează contribuțiile pentru asigurările sociale 18%, însă din 01.01.2021 se va reține 9% pentru primele medicale și impozitul pe venit, iar entitatea va calcula contribuțiile pentru asigurările sociale 24%. La calcularea salariului pe timpul concediului de odihnă se întocmesc aceleași formule contabile ca și la calcularea salariului de bază.

Pe parcursul lunii decembrie 2020 la entitatea „AUTO BASE” S.R.L., angajatei Uncu Natalia i s-a calculat salariu în sumă de 1100,00 lei (*anexa 47*). Achitarea fiind efectuată la 31.12.2020. În Registrele contabile se efectuează următoarele înregistrări:

1) Calculul salariului (*anexa 47*):

Debit contul 713 „Cheltuieli administrative” subcontul 7131 „Cheltuieli cu personalul administrativ” – 1100,00 lei;

Credit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, subcontul 5311 „Datorii salariale” – 1100,00 lei.

2) Calculul contribuțiilor față de fondul social (18%) (*anexa 48*):

Debit contul 713 „Cheltuieli administrative” subcontul 7131 „Cheltuieli cu personalul administrativ” – 198,00 lei;

Credit contul 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale”, subcontul 5331 „Datorii față de bugetul asigurărilor sociale de stat” – 198,00 lei.

3) Calculul primelor medicale achitate de către angajator (4,5%) (*anexa 48*):

Debit contul 713 „Cheltuieli administrative” subcontul 7131 „Cheltuieli cu personalul administrativ” – 49,50 lei;

Credit contul 541 „Datorii preliminate”, subcontul 5412 „Datorii preliminate privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală” – 49,50 lei.

Suma impozitului se calculează și se reține din salariul îndreptat spre plată lucrătorului. Datoriile privind impozitul reținut din salariu se reflectă în contul 534 „Datorii față de buget” subcontul 5342 „Datorii privind impozitul pe venit din salariu”. Pentru evidența altor rețineri și plăți este destinat contul 226 „Creanțe ale personalului”.

Fiecare lucrător (cu excepția cumularzilor) pentru anul 2020 are dreptul de scutire personală la impozit în mărime de 24000 lei anual (2000 lei lunar); pentru soție (soț) 11280 lei anual (940 lei lunar), dacă soția (soțul) nu utilizează personal scutirea; pentru fiecare copil al lucrătorului – scutire 3000 lei anual (250 lei lunar); și alte scutiri. Pentru aceasta angajatul firmei trebuie să prezinte *Cerere privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit reținut din salariu*, anexând xerocopii la documentele necesare (*Buletin de identitate, Certificat de căsătorie, Adeverință de naștere a copilului, Certificat de la unitatea de învățământ, etc.*). Această cerere este valabilă cel mult pentru un an fiscal. Pentru fiecare angajat se întocmește o *Fișă personală de evidență a veniturilor și impozitul pe venit reținut din ele*, care mai apoi se anexează la sfârșitul anului fiscal la NOTA DE INFORMARE privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților, precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți IALS 18 (**anexa 49**). În ea se duce evidența veniturilor, achitate lucrătorului, sub formă de salariu, prime, facilități, se calculează și se duce evidența impozitului pe venit reținut din aceste venituri. *Fișa* se completează anual de la începutul fiecărui an fiscal sau în caz dacă lucrătorul s-a angajat la serviciu pe parcursul anului fiscal - de la data angajării.

*La 31 ianuarie 2020 „AUTO BASE” S.R.L. s-a achitat salariul angajatei Uncu Natalia pentru luna decembrie 2020. Suma totală îndreptată spre plată constituie 1100,00 lei. Reținerile pentru fondul de pensii constituie 66,00 lei, care se transferă la Fondul Social al RM în baza ordinului de plată, primele de asigurări medicale au fost reținute în mărime 49,50 lei. Impozitul calculat și reținut constituie 118,14 lei. În registrele contabile se reflectă aceste operații (**anexa 47**):*

1) Reținerea din salariu calculat a contribuțiilor individuale (6%):

Debit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, subcontul 5312 „Datorii față de deponenți” – 66,00 lei;

Credit contul 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale”, subcontul 5331 „Datorii față de bugetul asigurărilor sociale de stat” – 66,00 lei.

2) Reținerea din salariu calculat a primelor medicale (4,5%):

Debit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, subcontul 5312 „Datorii față de deponenți” – 49,50 lei;

Credit contul 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale”, subcontul 5332 „Datorii față de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală” – 49,50 lei.

3) Reținerea impozitului pe venit (12%):

Debit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, subcontul 5312

„Datorii față de deponenți” – 118,14 lei;

Credit contul 534 „Datorii față de buget”, subcontul 534 „Datorii privind impozitul pe venit din salariu” – 118,14 lei.

4) Achitarea salariului în numerar:

Debit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, subcontul 5312 „Datorii față de deponenți” – 866,36 lei;

Credit contul 241 „Casa”, subcontul 2411 „Casa în monedă națională” – 866,36 lei.

Lunar entitatea trebuie să prezinte Inspectoratul Fiscal forma IPC-18 „Dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate” (anexa 50) în care se indică salariu calculat, achitat, mărimea impozitului pe venit, suma primelor calculate, sumele calculate de contribuții de asigurări sociale, sumele efectiv plătite și sumele utilizate ca indemnizații și pentru concedii de boală.

Datoriile privind asigurările includ: datorii față de fondul social privind contribuțiile la asigurări sociale; reținerile din salariile lucrătorilor pentru pensii; datorii față de companiile de asigurări privind asigurarea medicală, bunurilor, asigurarea persoanelor. Evidența analitică a datoriilor privind asigurările se ține pe titlurile de asigurare și termene de achitarea datoriilor. Pentru evidența sintetică este destinat contul de pasiv 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale” la care se deschid subconturile 5331 „Datorii față de bugetul asigurărilor sociale de stat” și subcontul 5332 „Datorii față de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală”. În credit se reflectă calcularea, creșterea datoriilor privind asigurările, în debit - achitarea, utilizarea mijloacelor asigurării sociale. Soldul este creditor. Conform actelor legislative în vigoare, toți agenții economici, indiferent de forma de proprietate, sunt obligați să efectueze contribuții la asigurări sociale și să se înregistreze la reprezentanțele Fondului Social.

Datoriile privind bugetul de stat cuprind:

- **impozite generale de stat:** impozitul pe venit, taxa pe valoarea adăugată, accizele, impozitul privat, taxa vamală, taxele percepute în fondul rutier;

- **impozite locale:** impozitul funciar, impozitul pentru folosirea resurselor naturale, taxa pentru amenajarea teritoriului, taxa pentru dreptul de a organiza licitații locale și loterii, taxa hotelieră, taxa pentru amplasarea publicității (reclamei), taxa pentru dreptul de a aplica simbolică locală, taxa pentru amplasarea unităților comerciale, taxa balneară, taxa pentru dreptul de a vinde în zona vamală, taxa pentru dreptul de a presta servicii de transportare a călătorilor etc.

Modul și termenele de achitare a impozitelor și taxelor, cotele acestora, facilitățile acordate, precum și subiecții și obiectele impunerii se reglementează de **Codul fiscal, Legea privind taxele locale, legea bugetului de stat** pe anul respectiv, și alte acte normative.

Pentru generalizarea informației privind datoriile față de buget aferente impozitelor, taxelor și sancțiunilor economice este destinat contul de pasiv 534 „Datorii față de buget”. În creditul acestui cont se reflectă datoriile calculate față de buget privind impozitele și taxele, iar în debit – plățile virate efectiv. Soldul este creditor și reprezintă suma datoriilor entității privind plățile datorate bugetului la sfârșitul perioadei de gestiune.

Evidența analitică a datoriilor privind decontările cu bugetul la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. se ține pe feluri de impozite și taxe.

11. Contabilitatea veniturilor

Venitul reprezintă sumele încasate sau de încasat de la alte persoane fizice sau juridice, care duc la creșterea capitalului propriu a entității. Constatarea și evidența veniturilor are loc conform prevederilor S.N.C. „Venituri”. În componența veniturilor la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. se include:

I. Venitul din activitatea operațională (activitatea de bază):

- venituri din vânzări
- alte venituri operaționale (sumele primite din ieșirea altor active, amenzi, penalități, recuperările daunelor materiale, etc.).

II. Venituri din alte activități:

- venituri din operațiuni cu active imobilizate;
- venituri financiare;
- venituri excepționale.

Veniturile se reflectă în contabilitate și situațiile financiare pe tipuri de activități ale entității. Pentru evidența sintetică a veniturilor sunt destinate conturile clasei a 6 „Venituri”. Conturile de venituri sunt conturi de pasiv. În creditul acestor conturi se reflectă în decursul perioadei de gestiune, cu total cumulativ, de la începutul anului, sumele veniturilor, constatate conform S.N.C. corespunzătoare, iar în debit - raportarea veniturilor acumulate la sfârșitul perioadei de gestiune în contul rezultatelor financiare totale.

Mai sus au fost enumerate careva exemple la acest capitol.

12. Contabilitatea costurilor și cheltuielilor

Costurile reprezintă resursele utilizate pentru fabricarea produselor în vederea obținerii unui venit. Ele sânt nemijlocit legate de procesul de producție și își găsesc întruchipare materială în stocurile de produse finite și producție în curs de execuție. La sfârșitul perioadei de gestiune se reflectă în bilanț în calitate de activ și nu participă la determinarea rezultatului financiar. Conform S.N.C. entitățile din RM au dreptul să includă în costul de producție costurile directe de materiale; costurile directe privind retribuirea muncii; costurile indirecte de producție. În componența acestor costuri se includ:

Costurile directe de materiale:

- materia primă și materialele de bază din care se fabrică produsul;
- articolele accesorii;
- combustibilul de toate tipurile;
- energia de toate tipurile.

Costurile directe privind retribuirea muncii :

- salariile plătite pentru munca efectiv depusă
- contribuțiile la asigurări sociale
- remunerarea concediilor legale

Costurile indirecte de producție:

- costurile cu întreținerea, reparația mijloacelor fixe de producție;
- uzura mijloacelor fixe de producție;
- salariile muncitorilor auxiliari;
- cheltuielile pentru arenda mijloacelor fixe productive;
- serviciile cu destinație productivă ale terților;
- consumul indirect al OMVSD și a altor materiale.

Cheltuielile reprezintă cheltuielile și pierderile (daunele) care apar în rezultatul activității economico-financiare și nu sunt legate nemijlocit de procesul de producție. Spre deosebire de consumuri, cheltuielile nu se includ în costul produselor (serviciilor), se reflectă în raportul privind rezultatele financiare și se scad din venituri la determinarea profitului (pierderii) al perioadei de gestiune. Contabilitatea cheltuielilor la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. este efectuată conform prevederilor S.N.C. „Cheltuieli”. În funcție de direcțiile efectuării, acestea se subdivizează în trei grupe:

- A) Cheltuieli ale activității operaționale
- B) Cheltuieli din alte activități

C) Cheltuieli privind impozitul pe venit.

Cheltuielile activității operaționale cuprind cheltuielile ocazionate de efectuarea activității de bază. Acestea cuprind:

1. costul vânzărilor
2. cheltuielile perioadei:
 - cheltuieli de distribuție
 - cheltuieli administrative
 - alte cheltuieli din activitatea operațională

Pentru evidența sintetică a cheltuielilor sunt destinate conturile sintetice cu funcție de activ din clasa 7 „Cheltuieli”. În debit pe parcursul perioadei de gestiune se reflectă cheltuielile (cu total cumulativ de la începutul anului). În credit se arată trecerea cheltuielilor acumulate la sfârșitul perioadei de gestiune la rezultatul financiar.

În luna decembrie 2020, „AUTO BASE” S.R.L., a beneficiat de la furnizorul „FLAST” S.R.L. de prestări servicii de publicitate în baza facturii fiscale AAI 8946121 din 17 decembrie 2020 în sumă de 1900,00 lei (anexa 51). În contabilitate, în baza actelor prezentate, s-au întocmit următoarele formule contabile (anexa 52):

1. La suma cheltuielilor de publicitate, în baza cartelei contului 521 „Datorii comerciale în țară” (anexa 52) și cartelei contului 7125 „Cheltuieli de publicitate și marketing” (anexa 53):

Debit contul 712 „Cheltuieli de distribuire”, subcontul 7125 „Cheltuieli de publicitate și marketing” – 1900,00 lei;

Credit contul 521 „Datorii comerciale curente”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară” – 1900,00 lei.

2. Achitarea furnizorului din contul curent în monedă națională, în baza cartelei contului 521 „Datorii comerciale în țară” (anexa 52):

Debit contul 521 „Datorii comerciale curente”, subcontul 5211 „Datorii comerciale în țară” – 1900,00 lei,

Credit contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, subcontul 2421 „Numerar la conturi nelegat” – 1900,00 lei.

Mai sus au mai fost enumerate careva exemple la capitolul dat.

Cheltuielile privind impozitul pe venit cuprind plățile impozitului pe venit efectuate în decursul anului sub formă de avansuri și la sfârșitul anului de gestiune. Pentru evidența acestor cheltuieli este destinat contul 731 „Cheltuieli privind impozitul pe venit”. În cursul perioadei de gestiune în debitul acestui cont se reflectă sumele avansurilor aferente impozitului pe venit în buget, calculate în conformitate cu legislația în vigoare, iar la sfârșitul anului - cheltuielile

efective curente și amânate aferente impozitului pe venit, calculate ținându-se cont de diferențele temporare apărute între venitul contabil și impozabil. La finele fiecărei perioade de gestiune rulajul debitor al contului 731 se reflectă în Raportul privind rezultatele financiare în rândul 140 „Cheltuieli privind impozitul pe venit” și se scade din rezultatul financiar la determinarea profitului net (pierderii) al entității.

În perioada fiscală Anul 2019, a fost calculat în contabilitate impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător și din activitatea operațională, întocmindu-se formula contabilă (anexa 54):

Debit contul 731 „Cheltuieli privind impozitul pe venit” subcontul 7311 „Cheltuieli privind impozitul pe venit” – 54902,55 lei;

Credit contul 534 „datorii față de buget”, subcontul 5341 „Datorii privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător și profesională” – 51213,84 lei.

Concluzii și recomandări

În baza studiului efectuat se poate de menționat că la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. sunt utilizate documente primare, registre contabile, rapoarte financiare întocmite după formulare unice, aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, caracteristice tuturor unităților economice, precum și documente de utilizare internă specifice numai pentru această entitate.

Efectuând o generalizare a materialului expus în raportul respectivă autorul a constatat că organizarea evidenței contabile la entitatea „AUTO BASE” S.R.L. se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare, cu toate că se întrevăd abateri.

În urma studiului efectuat autorul poate menționa următoarele **puncte slabe**:

- ✓ documentele nu se întocmesc zilnic la momentul efectuării operațiunilor;
- ✓ neasigurarea controlului asupra corectitudinii perfectării documentelor comerciale cu privire la intrarea și ieșirea valorilor de mărfuri și materiale, completitudinea și promptitudinea înregistrării și scoaterii de la evidența a acestora de către persoanele responsabile pentru bunurile materiale;
- ✓ nu este asigurat un control asupra îndeplinirii programei de circulație a documentelor primare;
- ✓ inventarierea stocurilor nu se efectuează la timp, astfel neasigurându-se corelația dintre contabilitate și realitate precum și întocmirea unui bilanț real.

În vederea soluționării punctelor slabe mai sus menționate, autorul propune un set de propuneri și recomandări pentru sistematizarea contabilității „AUTO BASE” S.R.L.:

- *întocmirea documentelor zilnic la momentul efectuării operațiunilor;*
- *asigurarea controlului asupra corectitudinii perfectării documentelor cu privire la intrarea și ieșirea stocurilor, completitudinea și promptitudinea înregistrării și scoaterii de la evidența a acestora de către persoanele responsabile pentru bunurile materiale;*
- *asigurarea unui control permanent asupra îndeplinirii programei de circulație a documentelor primare;*
- *Să se efectueze inventarierea cel puțin o dată în an, pentru depistarea stării reale a stocurilor în cadrul entității, pentru asigurarea corespunderii între situația din contabilitate și cea reală, precum și întocmirea unui bilanț cât mai corespunzător situației reale.*

Introducerea propunerilor și recomandărilor enunțate, considerăm că vor contribui la o mai bună organizare și desfășurare a contabilității, obținerea unor informații obiective privind starea patrimoniului în cadrul „AUTO BASE” S.R.L.

Bibliografie

I. Acte legislative și normative

1.1. Codul Civil al Republicii Moldova Nr. 1107 din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2002. Nr. 82-86, 661;

1.2. Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24 aprilie. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 1997. nr.62, 522;

1.3. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. În: *Monitorul Oficial* nr.1-6/22 din 05.01.2018;

1.4. Planul de conturi contabile aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.119 din 06.08.2013 privind aprobarea Planului general de conturi contabile. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2013. Nr. 233-237, 1534;

II. Manuale, monografii și lucrări didactice

2.1. NEDERIȚA, Alexandru ș.a. *Contabilitate financiară*. Ed. a II-a rev. și compl. Chișinău: ACAP, 2003. 637p. ISBN 9975-9702-1-4;

2.2. NEDERIȚA, Alexandru. *Corespondența conturilor contabile conform prevederilor SNC și Codului Fiscal*. Chișinău: Contabilitate și audit, 2007. 640p. ISBN 978-9975-9546-4-8.

ANEXE